

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1287/2013/EU RENDELETE

(2013. december 11.)

a vállalkozások és a kis- és középvállalkozások versenyképességét segítő program (COSME) (2014–2020) létrehozásáról és az 1639/2006/EK határozat hatályaon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 173. és 195. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A Bizottság 2010 márciusában elfogadta az „Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című közleményt (a továbbiakban: az Európa 2020 stratégia). A közleményt az Európai Tanács 2010 júniusában jóváhagyta. Az Európa 2020 stratégia a gazdasági válságra válaszul született, és célja az Unió felkészítése a következő évtizedre. A stratégia öt, 2020-ig teljesítendő ambiciózus célkitűzést fogalmaz meg az éghajlatra és energiára, a foglalkoztatásra, az innovációra, az oktatásra és a társadalmi befogadásra vonatkozóan, valamint meghatározza azokat a fő növekedési tényezőket, amelyek az Uniót dinamikusabbá és versenyképesebbé hivatottak tenni. Ezenkívül hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az európai gazdasági növekedést, ugyanakkor magas foglalkoztatottsági szintet kell biztosítani, karbonszegény, erőforrás- és energiahatékony gazdaságot kell létrehozni, és gondoskodni kell a társadalmi kohézióról. A kis- és középvállalkozásoknak (kkv-k) kulcsfontosságú szerepet kell játszaniuk az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósításában. Szerepüket tükrözi az is, hogy a kkv-k az Európa 2020 stratégia hét kiemelt kezdeményezéséből hatban szerepelnek.
- (2) Annak biztosítása érdekében, hogy a vállalkozások – különösen a kkv-k – központi szerepet töltsenek be az uniós gazdasági növekedésben, ami kiemelt célkitűzés, a Bizottság 2010 októberében elfogadta az „Integrált iparpolitika a globalizáció korában – a versenyképesség és

fenntarthatóság középpontba állítása” című közleményt, amelyet a Tanács a 2010. decemberi ülésén jóváhagyott. Ez az Európa 2020 stratégia egyik kiemelt kezdeményezése. A közlemény meghatározza azt a stratégiát, amelynek célja a növekedés és a foglalkoztatás ösztönzése az erős, diverzifikált és versenyképes európai ipari bázis fenntartásával és támogatásával, amit elsősorban a vállalkozások működési keretfeltételeinek javításával, valamint a belső piac számos aspektusának, többek között az üzlettel kapcsolatos szolgáltatásoknak a megerősítésével lehet elérni.

- (3) 2008 júniusában a Bizottság elfogadta a „Gondolkozz előbb kicsiben! – Európai kisvállalkozói intézkedéscsomag” című közleményt, amelyet a Tanács a 2008. decemberi ülésén kedvezően fogadott. A kkv-k versenyképességének fokozása érdekében a kisvállalkozói intézkedéscsomag átfogó szakpolitikai keretet biztosít a kkv-kre vonatkozóan, ösztönzi a vállalkozói szellemet, és rögzíti a „gondolkozz előbb kicsiben!” elvet a jogalkotásban és a szakpolitikában. A kisvállalkozói intézkedéscsomag tíz elvet határoz meg, valamint szakpolitikai és jogalkotási intézkedéseket fogalmaz meg, amelyek a kkv-k növekedési és munkahely-teremtési potenciáljának növelését célozzák. A kisvállalkozói intézkedéscsomag végrehajtása hozzájárul az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek eléréséhez. A kkv-kkal kapcsolatos intézkedések közül többet már a kiemelt kezdeményezésekben meghatároztak.
- (4) A kisvállalkozói intézkedéscsomagról azóta készült egy felülvizsgálat, amelyet 2011 februárjában tettek közzé, és amelynek alapján a Tanács 2011. május 30-án és 31-én következtetéseket fogadott el. E felülvizsgálatban a Bizottság megvizsgálja, hogyan halad a kisvállalkozói intézkedéscsomag végrehajtása, és felméri, mik az igényei a kkv-knak, amelyek a jelenlegi gazdasági környezetben működnek, egy olyan környezetben, amelyben egyre nehezebbnek tűnik számukra a forráshoz jutás és a piacra lépés. A felülvizsgálatban a Bizottság áttekinti a kisvállalkozói intézkedéscsomag első két évének eredményeit, új intézkedéseket vázol fel a gazdasági válságból fakadó, az érdekeltek által tapasztalt kihívások kezelése érdekében, és javaslatokat tesz arra, miként lehetne szélesebb körűvé tenni a kisvállalkozói intézkedéscsomag alkalmazását és javítani a végrehajtását, emellett egyértelmű szerepekkel ruházta fel az érdekelteket, kiemelt szerepet szánva az üzleti szervezeteknek. A vállalkozások és kkv-k versenyképességét segítő program konkrét célkitűzéseinek tükrözniük kell az e felülvizsgálatban meghatározott prioritásokat. Fontos biztosítani, hogy az ilyen programok végrehajtására a kisvállalkozói intézkedéscsomag végrehajtásával összehangoltan kerüljön sor.

Így többek között a konkrét célkitűzésekhez tartozó intézkedéseknek hozzá kell járulniuk a fent említett tíz elv érvényesüléséhez és a kisvállalkozói intézkedéscsomag felülvizsgálata során azonosított intézkedések megvalósulásához.

⁽¹⁾ HL C 181., 2012.6.21., 125. o.

⁽²⁾ HL C 391., 2012.12.18., 37. o.

- (5) Az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet ⁽¹⁾ többéves pénzügyi keretet határoz meg az Unió 2014 és 2020 közötti költségvetésére vonatkozóan. E többéves pénzügyi keret ismerteti, hogy miként valósíthatók meg az európai növekedés és munkahelyteremtés fokozására, illetve a karbonszegény, környezettudatosabb gazdaság és a nemzetközileg kiemelkedő Unió megteremtésére irányuló szakpolitikai célok.
- (6) Az uniós vállalkozások, különösen a kkv-k versenyképessége és fenntarthatósága javításának, a meglévő kkv-k támogatásának, a vállalkozói kultúra ösztönzésének és a kkv-k növekedése elősegítésének, a tudásalapú társadalom előmozdításának és a kiegyensúlyozott gazdasági növekedésen alapuló fejlődésnek az elősegítése érdekében létre kell hozni egy, a vállalkozások és a kkv-k versenyképességét segítő programot (a továbbiakban: COSME program).
- (7) A COSME programban prioritást kell élveznie az egyszerűsítési menetrendnek, az „Egyszerűsítési menetrend a 2014–2020 közötti többéves pénzügyi kerethez” című, 2012. február 8-i bizottsági közleménnyel összhangban. A kiegészítő jelleg, a nagyobb hatékonyság és láthatóság, valamint a fokozottabb költségvetési szinergia elérése érdekében jobban össze kell hangolni a vállalkozások és a kkv-k versenyképességének előmozdítására szolgáló uniós és tagállami forrásfelhasználást.
- (8) A Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy az éghajlat-változással kapcsolatos fellépést érvényesíti az uniós kiadási programokban, és hogy az uniós költségvetés legalább 20 %-át az éghajlattal kapcsolatos célkitűzésekre fordítja. Fontos biztosítani azt, hogy az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatmegelőzés helyet kapjon a COSME program előkészítése, megtervezése és végrehajtása során. Az e rendeletben szereplő intézkedéseknek hozzá kell járulniuk a karbonszegény és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes gazdaság és társadalom felé történő elmozdulás ösztönzéséhez.
- (9) A 2001/822/EK tanácsi határozatból ⁽²⁾ következik, hogy a tengerentúli országok és területek szervezetei és testületei jogosultak részt venni a COSME programban.
- (10) Az Unió versenyképességi politikájának célja, hogy létrehozza azokat az intézményi és szakpolitikai kereteket, amelyek megteremtik a vállalkozások – és különösen a kkv-k – fenntartható növekedéséhez szükséges feltételeket. A versenyképesség és a fenntarthatóság megteremtéséhez szükséges, hogy a vállalkozások a fenntartható fejlődés célkitűzéseivel összhangban legyenek képesek a gazdasági versenyképesség és növekedés elérésére és fenntartására. A termelékenység – különösen az erőforrás- és energiatermelékenység – fokozódása a bevételek fenntartható növekedésének elsődleges forrása. A versenyképesség azon is múlik, hogy a vállalatok képesek-e teljes mértékben kihasználni a lehetőségeket, például a belső piacot. Ez különösen fontos a kkv-k esetében, amelyek az Unióban működő vállalkozások 99 %-át teszik ki, valamint a magánszférában a munkahelyek kétharmadát és az új munkahelyek 80 %-át adják, továbbá az uniós vállalkozások által előállított teljes hozzáadott érték több mint felét biztosítják. A kkv-k a gazdasági növekedés, a foglalkoztatás és a társadalmi integráció fő mozgatórugói közé tartoznak.
- (11) A Bizottság „Út a munkahelyteremtő fellendülés felé” című, 2012. április 18-i közleményének becslése szerint a zöld gazdaság felé való átmenetet elősegítő politikák – például az erőforrás-hatékonysági, energiahatékonysági és éghajlat-változási politikák – több mint ötmillió munkahelyet hozhatnának létre 2020-ig, különösen a kkv-szektorban. Ezt szem előtt tartva a COSME programhoz tartozó konkrét intézkedések körébe tartozhatna a fenntartható termékek, szolgáltatások, technológiák és folyamatok kidolgozásának, az erőforrás- és energiahatékonyságnak és a vállalati társadalmi felelősségvállalásnak az ösztönzése.
- (12) A versenyképesség az elmúlt években került az uniós szakpolitikai döntéshozatal középpontjába az uniós vállalkozások, és különösen a kkv-k versenyképességét csökkentő piaci, szakpolitikai és intézményi hiányosságok miatt.
- (13) A COSME programnak ezért kezelnie kell azokat a piaci hiányosságokat, amelyek befolyásolják az uniós gazdaság globális versenyképességét, és amelyek rontják a vállalkozások – különösen a kkv-k – versenyképességét a világ más részein működő versenytársaikkal szemben.
- (14) A COSME programnak elsősorban a 2003/361/EK bizottsági ajánlás ⁽³⁾ fogalom meghatározása szerinti kkv-kkal kell foglalkoznia. E rendelet alkalmazása során a Bizottságnak az összes érintett féllel konzultációt kell folytatnia, beleértve a kkv-kat képviselő szervezeteket is. Külön figyelmet kell szánni a mikrovállalkozásokra, a kézműipari tevékenységet folytató vállalkozásokra, az önfoglalkoztatókra, a szellemi szabadfoglalkozásúakra és a szociális vállalkozásokra. Figyelmet kell fordítani a potenciális, új, fiatal vállalkozókra és a vállalkozó nőkre, valamint más specifikus célcsoportokra, például az idősebb emberekre, a migránsokra és a hátrányos társadalmi helyzetben lévő vagy veszélyeztetett vállalkozókra, például a fogyatékkal élőkre, valamint az üzletek átruházásának, a spin-off és spin-out (hasznosító) vállalkozások indításának és a vállalkozók újrakezdési esélyének az előmozdítására.

⁽¹⁾ A Tanács 1311/2013/EU, Euratom 2013. december 2-i rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (A Hivatalos lap 884. oldalán található).

⁽²⁾ A Tanács 2001/822/EK határozata (2001. november 27.) az Európai Közösség és a tengerentúli országok és területek társulásáról (tengerentúli társulási határozat) (HL L 314., 2001.11.30., 1. o.).

⁽³⁾ A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

- (15) Az Unió versenyképességgel kapcsolatos problémái közül sok azzal van összefüggésben, hogy a kkv-k nem könnyen jutnak forráshoz, mivel nehezen tudják igazolni hitelképességüket, illetve csak körülményesen jutnak kockázati tőkéhez. E nehézségek kedvezőtlenül hatnak az újonnan létrehozott vállalkozások szintjére és minőségére, illetve a meglévők növekedési és fennmaradási arányára, valamint elrettentik az új vállalkozókat attól, hogy üzletátruházás/-öröklés esetén átvegyenek életképes vállalkozásokat. Az 1639/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat⁽¹⁾ keretében bevezetett uniós pénzügyi eszközökről bebizonyosodott, hogy hozzáadott értéket képviselnek, és legalább 220 000 kkv működését segítették. Az Unió számára a javasolt pénzügyi eszközök fokozott hozzáadott értéke többek között a kockázati tőke belső piacának megerősítésében, egy páneurópai kkv-finanszírozási piac fejlesztésében, valamint a tagállamok által nem kezelhető piaci hiányosságok kezelésében rejlik. Az uniós intézkedéseknek a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽²⁾ összhangban koherenseknek és összehangoltaknak kell lenniük, ki kell egészíteniük a kkv-k támogatására szolgáló tagállami pénzügyi eszközöket, multiplikátorhatással kell járniuk, és nem eredményezhetnek piaci torzulást. Az intézkedések végrehajtásával megbízott szervezeteknek biztosítaniuk kell az addicionalitást, és el kell kerülniük az uniós forrásokból történő párhuzamos finanszírozást.
- (16) A Bizottságnak figyelmet kell fordítania az e rendelet keretében működő pénzügyi eszközök révén nyújtott finanszírozás láthatóságára, biztosítandó egyrészt, hogy az uniós támogatás rendelkezésre állása köztudott legyen, másrészt, hogy a piaci szereplők tisztában legyenek a támogatás nyújtásának tényével. Ennek érdekében elő kell írni, hogy a pénzügyi közvetítők a végső kedvezményezettek számára nyilvánvalóvá tegyék, hogy a finanszírozásra az e rendelet szerinti pénzügyi eszközök segítségével kerülhetett sor. A Bizottságnak és a tagállamoknak a rendelkezésre álló pénzügyi eszközökre vonatkozó információknak a kkv-k és a közvetítők körében történő terjesztése érdekében megfelelő intézkedéseket kell hozniuk, többek között felhasználóbarát online rendszerek kialakítása révén. E rendszerek, amelyek egyik eleme lehetne egy egységes portál, nem jelenthetik a meglévő rendszerek megkettőzését.
- (17) Az Európai Vállalkozási Hálózatról (a továbbiakban: hálózat) bebizonyosodott, hogy egyablakos vállalkozástámogatási rendszerként hozzáadott értékét képvisel az európai kkv-k számára azzal, hogy segíti a vállalkozásokat versenyképességük javításában, valamint a belső piacon belüli és azon kívüli üzleti lehetőségek feltárásában. A módszertanok és munkamódszerek egyszerűsítését, valamint a vállalkozástámogatási szolgáltatások európai dimenzióba helyezését csak uniós szinten lehet megvalósítani. A hálózat segíti a kkv-kat különösen abban, hogy együttműködési és technológiaátadási partnereket találjanak a belső piacon és harmadik országokban, valamint tanácsot kapjanak az uniós finanszírozási forrásokról, az uniós jogszabályokról és a szellemi tulajdonról, valamint az ökoinnovációt és a fenntartható termelés ösztönzését célzó uniós programokról. A hálózat visszajelzéseket is gyűjt az uniós jogszabályokról és a szabványokról. A benne felgyülemelő páratlan szak tudás különösen fontos az információs aszimmetria leküzdésében és a határokon átnyúló ügyletekkel kapcsolatos tranzakciós költségek mérséklésében.
- (18) Folyamatos erőfeszítésre van szüksége a hálózat által nyújtott szolgáltatások színvonalának és a hálózat teljesítményének további optimalizálása és különösen annak érdekében, hogy a kkv-k megismerjék, majd igénybe vegyék a kínált szolgáltatásokat; ennek keretében még inkább integrálni kell a nemzetközivé tételt szolgáló és innovációs szolgáltatásokat, szorosabbá kell tenni a hálózat és a regionális és helyi kkv érdekelték közötti együttműködést, konzultálni kell a fogadó szervezetekkel, és nagyobb mértékben kell bevonni őket, csökkenteni kell a bürokráciát, javítani kell az informatikai támogatást, és láthatóbbá kell tenni a hálózatot és a keretében nyújtott szolgáltatásokat azokban a földrajzi régiókban, ahol azok elérhetők.
- (19) A versenyképességet kedvezőtlenül befolyásolja, hogy a kkv-k nemzetközi tevékenysége csekély Európán belül is és kívül is. Egyes becslések szerint jelenleg az uniós kkv-k 25 %-a végez, illetve végzett az elmúlt három évben valamikor kiviteli tevékenységet, de az uniós kkv-knak csupán 13 %-a exportál rendszeresen az Unió területén kívülre is, illetve mindössze 2 % fektetett be saját országán kívüli országban. Emellett a 2012-es Eurobarométer felmérésből kitűnik, hogy a kkv-k nem használják ki azokat a lehetőségeket az Unión belüli és kívüli zöld piacokon való terjeszkedésre, amelyek a nemzetközi tevékenységben és a közbeszerzésben való részvételben rejlenek. Összhangban a kisvállalkozói intézkedéscsomaggal, amelyben a Bizottság felszólította az Uniót és a tagállamokat arra, hogy támogassák és ösztönözzék a kkv-kat az Unión kívüli piacok növekedéséből adódó előnyök kiaknázására, az Unió több kezdeményezésnek, például az EU– Japán Ipari Együttműködési Központnak és a szellemi tulajdon-jogokkal kapcsolatos kínai kkv-információs szolgálatnak nyújt pénzügyi támogatást. Az uniós hozzáadott értéket az együttműködés elősegítése és olyan szolgáltatások európai szintű nyújtása jelentik, amelyek kiegészítik a tagállamok alapvető kereskedelem-ösztönző tevékenységeit, de nem jelentik azok megkettőztetését, és amelyek megerősítik az e területen működő köz- és magánszférabeli szolgáltatók közös erőfeszítéseit. Az ilyen szolgáltatások körébe kell tartozniuk többek között a szellemi tulajdonjogokra, standardokra és közbeszerzési szabályokra és lehetőségekre vonatkozó információknak. Teljes mértékben figyelembe kell venni az „Integrált iparpolitika a globalizáció korában – A versenyképesség és fenntarthatóság középpontba állítása” című bizottsági közleményről szóló, „Az iparpolitikának az Unió egészében történő fokozottabb végrehajtása” című, 2011. december 6-i tanácsi következtetések II. részét. E tekintetben egy jól meghatározott európai klaszterstratégiának kell kiegészítenie azokat a nemzeti és

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1639/2006/EK határozata (2006. október 24.) a versenyképességi és innovációs keretprogram (2007–2013) létrehozásáról (HL L 310., 2006.11.9., 15. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

regionális törekvéseket, amelyek a kiválóságra és a nemzetközi együttműködésre ösztönzik a klasztereket, figyelembe véve azt a tényt, hogy kkv-k klaszterekbe szervezése potenciálisan kulcsfontosságú eszköz, amelynek segítségével erősíteni lehet az innovációra és a tengerentúli piacokra való belépésre irányuló képessé-
güket.

- (20) Az uniós vállalkozások – különösen a kkv-k – versenyképességének javítása érdekében a tagállamoknak és a Bizottságnak kedvező üzleti környezetet kell teremteniük. Külön figyelmet kell fordítani a kkv-k érdekeire és azokra az ágazatokra, amelyekben a legaktívabbak. Uniós szintű kezdeményezésekre is szükség van ahhoz, hogy európai szinten meg lehessen osztani az információkat és a tudást, és a digitális szolgáltatások különösen költséghatékonyak lehetnek e tekintetben. Az ilyen intézkedések segíthetnek a kkv-k számára egyenlő versenyfeltételek kialakításában.
- (21) Az egységes piac hiányosságai, töredezettsége és a szükségtelen bürokrácia megakadályozza azt, hogy a polgárok, a fogyasztók és a vállalkozások, különösen a kkv-k teljes mértékben ki tudják aknázni a belső piac előnyeit. Ezért a tagállamoknak, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak késlekedés nélkül összehangolt erőfeszítéseket kell tenniük a végrehajtási, a jogalkotási és a tájékoztatási hiányosságok kezelése érdekében. A szubszidiaritás és az arányosság elvével összhangban a tagállamoknak, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak a kkv-kra háruló szükségtelen adminisztratív és szabályozási terhek csökkentése és elkerülése érdekében is együtt kell működniük. A COSME program mint az egyetlen, kifejezetten kkv-kkal foglalkozó program keretében végrehajtott intézkedéseknek – különösen a vállalkozások működési keretfeltételeinek javítását elősegítve – hozzá kell járulniuk az említett célok eléréséhez. A COSME program keretében finanszírozott alkalmassági vizsgálatoknak és hatásvizsgálatoknak ki kell venniük a részüket ebből az erőfeszítésből.
- (22) A versenyképességet befolyásoló másik tényező a viszonylag gyenge vállalkozói készség az Unióban. Az uniós polgároknak csupán 45 %-a (és a nők kevesebb mint 40 %-a) szeretne önfoglalkoztató lenni, szemben az Egyesült Államokban mért 55 %-kal és a Kínában mért 71 %-kal (az adatok a vállalkozói készségről készített 2009. évi Eurobarométer felmérésből származnak). A kisvállalkozói intézkedéscsomag szerint figyelembe kell venni a vállalkozások valamennyi életszakaszát, beleértve a vállalkozás indulását, a növekedés szakaszát, az átruházás szakaszát és a vállalkozás csődjét (második esély) is. A vállalkozói ismeretek oktatásának előmozdítása, valamint a koherenciát és a következetességet fokozó intézkedések, így az összehasonlító teljesítményértékelések és a bevált gyakorlatok megosztása jelentős uniós hozzáadott értéket teremtenek.
- (23) Az „Erasmus fiatal vállalkozóknak” programot azért indították el, hogy az új vállalkozók és a vállalkozásindítást tervezők lehetőséget kapjanak arra, hogy valamely, a tagállamuktól eltérő tagállamban szerezzenek üzleti tapasztalatot, és ezáltal meg tudják erősíteni vállalkozói

készségeiket. A vállalkozói készség és a vállalkozói kultúra előmozdítását befolyásoló keretfeltételek javítására irányuló törekvésekkel összefüggésben lehetővé kell tenni, hogy a Bizottság olyan intézkedéseket hajtson végre, amelyekkel támogatja az új vállalkozókat a vállalkozói know-how, vállalkozói képességeik és hozzáállásuk fejlesztésére, valamint technológiai kapacitásaik és vállalkozásirányítási készségeik javítására irányuló képességük továbbfejlesztésében.

- (24) A globális verseny, a demográfiai változások, az erőforrások szűkössége és a megjelenő társadalmi tendenciák kihívásokat és lehetőségeket teremtenek azoknak a különféle ágazatoknak, amelyek globális kihívásokkal kénytelenek szembe nézni, és amelyeken belül jellemzően magas a kkv-k aránya. Így például a tervezésen alapuló ágazatoknak alkalmazkodniuk kell annak érdekében, hogy kihasználhassák a személyre szabott, kreatív, inkluzív termékek iránti nagyfokú keresletben rejlő kiaknázatlan lehetőségeket. Mivel az ezekben az ágazatokban működő valamennyi uniós kkv-nak ezekkel a kihívásokkal kell szembenéznie, uniós szinten összehangolt erőfeszítésre van szükség ahhoz, hogy az új termékek és szolgáltatások megjelenését gyorsító kezdeményezések segítségével további növekedés valósulhasson meg.
- (25) A tagállamokban megvalósított intézkedések támogatása érdekében a COSME program támogathat olyan ágazati és ágazatok közötti területeken megvalósított kezdeményezéseket, amelyek jelentős növekedéstámogató és vállalkozói tevékenységet elősegítő potenciállal rendelkeznek, különös tekintettel azokra a kezdeményezésekre, amelyekben nagy arányban vesznek részt kkv-k, felgyorsítva így az olyan versenyképes és fenntartható iparágak kialakulását, amelyek a legversenyképesebb üzleti modelleken, továbbfejlesztett termékeken és folyamatokon, szervezeti struktúrákon vagy módosított értékláncokon alapulnak. Amint azt a Bizottság a 2010. június 30-i „Európa, a világ első számú turisztikai célpontja – az európai turizmus új politikai kerete” című és a Tanács által 2010. októberében üdvözölt közleményében megállapította, a turizmus az Unió gazdaságának fontos ágazata. A turisztikai vállalkozások közvetlenül 5 %-kal járulnak hozzá az Unióban előállított bruttó hazai termékhez (GDP). Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) elismeri a turizmus jelentőségét, és ismerteti az ezen a területen meglévő uniós hatásköröket. Az európai turisztikai kezdeményezések kiegészíthetik a tagállami intézkedéseket azáltal, hogy elősegítik egy kedvező környezet kialakítását és a tagállamok közötti együttműködést, elsősorban a bevált gyakorlatok cseréje révén. Az intézkedések közé tartozhat a turisztikai tudásbázis javítása adatnyújtás és -elemzés révén, valamint transznacionális együttműködési projektek – a tagállamokkal szoros együttműködésben történő – kidolgozásával, ugyanakkor elkerülve, hogy kötelező előírások kerüljenek bevezetésre az uniós vállalkozások számára.
- (26) A COSME program tartalmazza a célkitűzésekhez rendelt intézkedéseket, a célkitűzések teljesítéséhez szükséges teljes pénzügyi keretösszeget, a pénzügyi eszközök minimális pénzügyi keretösszegét, a különböző típusú végrehajtási intézkedéseket, valamint a monitoringra és értékelésre, illetve az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozó átlátható szabályokat.

- (27) A COSME program kiegészíti a többi uniós programot, elismerve ugyanakkor, hogy az egyes eszközöknek a saját eljárásaik szerint kell működniük. Ugyanazok a támogatható költségek így nem részesülhetnek kétszeres finanszírozásban. Hozzáadott érték teremtése érdekében, valamint azért, hogy az uniós finanszírozás jelentős hatást gyakoroljon, szoros szinergiákat kell kialakítani a COSME program, az 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ (a Horizont 2020 program), az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ (a strukturális alapok) és más uniós programok között.
- (28) Az átláthatóság és a nemek közötti esélyegyenlőség elvét a COSME program hatálya alá tartozó valamennyi vonatkozó kezdeményezésben és intézkedésben figyelembe kell venni. Ezekben a kezdeményezésekben és intézkedésekben valamennyi polgár esetében biztosítani kell az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartását is.
- (29) A kkv-nek szóló támogatásokat átlátható eljárás keretében kell odaítélni. Az ilyen támogatások odaítélésének és kifizetésének átláthatónak és bürokráciamentesnek kell lennie, valamint meg kell felelnie a közös szabályoknak.
- (30) Ez a rendelet a COSME program teljes időtartamára pénzügyi keretösszeget állapít meg, amely az éves költségvetési eljárás során elsődleges referenciaösszeget jelent az Európai Parlament és a Tanács számára a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti intézményközi megállapodás⁽³⁾ 17. pontja értelmében.
- (31) A COSME program keretében nyújtott finanszírozásnak meg kell felelnie az Unió állami támogatásokról szóló szabályainak annak érdekében, hogy a finanszírozás a piaci, szakpolitikai és intézményi hiányosságok kezelésére korlátozódjon, és ne okozhasson piaci torzulásokat.
- (32) Az Európai Gazdasági Térség létrehozásáról szóló megállapodás és a társulási megállapodások jegyzőkönyvei rendelkeznek az érintett tagállamoknak az uniós programokban való részvételéről. Más harmadik országok részvételét abban az esetben kell lehetővé tenni, ha ezek a megállapodások és eljárások ezt engedélyezik.
- (33) A COSME program vonatkozásában hatékony és eredményes pénzgazdálkodást kell megvalósítani, végrehajtását pedig a lehető leghatékonyabb és leginkább felhasználóbarát módon kell megvalósítani, biztosítva emellett a jobbiztonságot, valamint azt, hogy a COSME programhoz minden résztvevő hozzáférhessen.
- (34) A COSME programra vonatkozóan monitoringot és értékelést kell végezni az esetleges kiigazítások lehetővé tétele érdekében. A program végrehajtásáról éves jelentést kell készíteni, bemutatva az elért eredményeket és a tervezett tevékenységeket.
- (35) A COSME program végrehajtására vonatkozóan évente monitoringot kell végezni az eredmények és a hatások értékelésére szolgáló kulcsmutatók segítségével. Ezekhez a mutatókhoz viszonyítva – beleértve a vonatkozó kiindulási alapértékeket is – kell meghatározni, hogy a COSME program célkitűzései milyen mértékben teljesültek.
- (36) A COSME program keretében támogatott intézkedések célkitűzései eléréséről szóló, a Bizottság által elkészített időközi értékelő jelentésnek tartalmaznia kell továbbá egy értékelést arról, hogy a tagállamok kkv-inak részvételi aránya mennyire alacsony, amennyiben a tagállamok jelentős részében alacsony részvételi arányt állapítanak meg. A tagállamok adott esetben figyelembe vehetik szakpolitikáikban az időközi jelentés eredményeit.
- (37) Az Unió pénzügyi érdekeit a teljes kiadási ciklusban arányos intézkedésekkel kell védeni, ideértve a szabálytalanságok megelőzését, felderítését és kivizsgálását, az elvesztett, jogtalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzüsszegek visszafizettetését, valamint adott esetben közigazgatási és pénzügyi szankciók alkalmazását a 966/2012/EU, Euratom rendelettel összhangban.
- (38) Ezen rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni, hogy éves munkaprogramokat fogadjon el a COSME program végrehajtására vonatkozóan. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és a tanácsi rendeletnek⁽⁴⁾ megfelelően kell gyakorolni. Az éves munkaprogramban szereplő egyes intézkedések az intézkedések nemzeti szinten történő koordinációját is jelentik. Ebben a vonatkozásban az említett rendelet 5. cikkének (4) bekezdését kell alkalmazni.
- (39) A Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a mutatók kiegészítésére, a pénzügyi eszközökkel kapcsolatos egyes meghatározott aspektusok módosítására, valamint az irányadó összegek olyan mértékű módosítására vonatkozóan, amelynek következtében az irányadó összegek az egyes esetekben a pénzügyi keretösszeg több mint 5 %-kal meghaladnák

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1291/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról, valamint az 1982/2006/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (A Hivatalos lap 104. oldalán található).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, Európai Szociális Alapra, Kohéziós Alapra, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról és az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (A Hivatalos lap 320. oldalán található).

⁽³⁾ (HL C 373., 2013.12.20., 1. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

ezeket az összegeket. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.

- (40) A jogbiztonság és az egyértelműség érdekében az 1639/2006/EK határozatot hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

Tárgy

1. cikk

A program létrehozása

E rendelet a 2014. január 1-től 2020. december 31-ig tartó időszakra létrehoz egy, a vállalkozások versenyképességének javítását célzó uniós intézkedésekre irányuló programot (a továbbiakban: COSME program), külön hangsúlyt fektetve a kis- és középvállalkozásokra (kkv-k).

2. cikk

Foglalommeghatározás

E rendelet alkalmazásában a „kkv-k” a 2003/361/EK ajánlásban meghatározottak szerinti mikro-, kis- és középvállalkozásokat jelentik.

3. cikk

Általános célkitűzések

(1) A COSME programnak az alábbi általános célkitűzésekhez kell hozzájárulnia, külön figyelmet fordítva az Unióban letelepedett és a COSME programban az 6. cikknek megfelelően részt vevő harmadik országokban letelepedett kkv-k sajátos szükségleteire:

- a) az uniós vállalkozások – és különösen a kkv-k – versenyképességének és fenntarthatóságának a megerősítése;
- b) a vállalkozói kultúra ösztönzése, valamint a kkv-k létrehozásának és növekedésének elősegítése.

(2) Az (1) bekezdésben említett célkitűzések megvalósulását a következő mutatókkal kell mérni:

- a) a kkv-k fenntarthatósági teljesítménye;
- b) az új és már létező kkv-k szükségtelen adminisztratív és szabályozásból eredő terheinek változásai;
- c) az Unión belüli, illetve az Unión kívülre irányuló exportot folytató kkv-k arányának változásai;
- d) a kkv-k növekedésének változásai;

- e) azon uniós polgárok arányának változásai, akik önfoglalkoztatók szeretnének lenni.

(3) A COSME programhoz kapcsolódó mutatók és célkitűzések részletes felsorolása a mellékletben szerepel.

(4) A COSME programnak támogatnia kell az Európa 2020 stratégia végrehajtását, és hozzá kell járulnia az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés célkitűzésének megvalósításához. A COSME programnak különösen a foglalkoztatással kapcsolatos kiemelt cél eléréséhez kell hozzájárulnia.

II. FEJEZET

Konkrét célkitűzések és intézkedési területek

4. cikk

Konkrét célkitűzések

(1) A COSME program konkrét célkitűzései a következők:

- a) a kkv-k forráshoz jutásának javítása tőke- és hitelfinanszírozás formájában;
- b) a piacra jutás elősegítése, különösen az Unión belül, de globálisan is;
- c) a – többek között a turisztikai ágazatban működő – uniós vállalkozások, különösen a kkv-k versenyképességéhez és fenntarthatóságához szükséges keretfeltételek javítása;
- d) a vállalkozói készség előmozdítása és a vállalkozói kultúra népszerűsítése.

(2) A COSME program végrehajtása során támogatni kell a vállalkozásokat abban, hogy alkalmazkodni tudjanak az alacsony kibocsátású, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes, erőforrás- és energiahatékony gazdaság követelményeihez.

(3) A mellékletben meghatározott mutatókkal kell mérni, hogy milyen hatása van a COSME programnak az (1) bekezdésben említett konkrét célkitűzések megvalósítására.

(4) A 13. cikkben említett éves munkaprogramokban részletesen meg kell határozni a COSME program keretében végrehajtandó összes intézkedést.

5. cikk

Költségvetés

(1) A COSME program végrehajtásához szükséges pénzügyi keretösszeg 2 298,243 millió EUR folyó áron, amelyből legalább 60 %-ot pénzügyi eszközökre kell előirányozni.

Az éves előirányzatokat a többéves pénzügyi keret erejéig az Európai Parlament és a Tanács hagyja jóvá.

(2) Az e rendelet alapján kialakított pénzügyi keretösszegeből fedezhetők a COSME program irányításához és célkitűzéseinek megvalósításához szükséges előkészítő, monitoring-, kontroll-, audit- és értékelési tevékenységekkel kapcsolatos kiadások is. A keretösszeg költséghatékonyan fedezi különösen a tanulmányok, szakértői találkozók, tájékoztatási és kommunikációs intézkedések költségeit, az Unió politikai prioritásairól

szóló intézményi kommunikációt is beleértve, amennyiben ezek a COSME programban megfogalmazott általános célkitűzések megvalósításához kapcsolódnak, az információfeldolgozásra és -cserére összpontosító információtechnológiai hálózatokhoz kapcsolódó kiadásokat, továbbá minden egyéb technikai és adminisztratív segítségnyújtással kapcsolatos költséget, amely a Bizottságra hárul a COSME program irányítása során.

Ezek a kiadások nem haladhatják meg a pénzügyi keretösszeg értékének 5 %-át.

(3) A COSME program pénzügyi keretösszegén belül a pénzügyi keretösszeg értéke 21,5 %-ának megfelelő irányadó összeget a 4. cikk (1) bekezdése b) pontjában említett konkrét célkitűzésre, 11 %-ának megfelelő irányadó összeget a 4. cikk (1) bekezdése c) pontjában említett konkrét célkitűzésre, 2,5 %-ának megfelelő irányadó összeget pedig a 4. cikk (1) bekezdése d) pontjában említett konkrét célkitűzésre kell előirányozni. A Bizottság eltérhet ezektől az irányadó összegektől, de külön-külön legfeljebb a pénzügyi keretösszeg 5 %-áig. Abban az esetben, ha szükségessé válik az említett határérték túllépése, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a szóban forgó irányadó összegek módosítására vonatkozóan.

(4) Ebből az elkülönített pénzügyi keretösszegekből fedezhető továbbá a COSME program és az 1639/2006/EK határozat értelmében elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és adminisztratív segítségnyújtással kapcsolatos kiadások. Szükség esetén a hasonló kiadások fedezésére előirányzatokat lehet bevezetni a költségvetésbe a 2020 utáni időszakra vonatkozóan is, hogy irányítani lehessen a 2020. december 31-ig be nem fejezett intézkedéseket.

6. cikk

Harmadik országok részvétele

- (1) A COSME programban részt vehetnek az alábbiak:
- a) az Európai Gazdasági Térséget (EGT) létrehozó megállapodásban rögzített feltételekkel összhangban az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) azon országai, amelyek tagjai EGT-nek, továbbá más európai országok, amennyiben megállapodások és eljárások ezt lehetővé teszik;
 - b) csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, a szóban forgó országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott alapelveivel és általános feltételeivel összhangban;
 - c) azon országok, amelyekre az európai szomszédságpolitika kiterjednek, amennyiben megállapodások és eljárások ezt lehetővé teszik, valamint a szóban forgó országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban, a társulási megállapodások jegyzőkönyveiben és a társulási tanácsi határozatokban rögzített alapelveivel és általános feltételeivel összhangban.

(2) Az (1) bekezdésben említett országok egyikében letelepedett szervezetek részt vehetnek a COSME program azon részeiben, amelyekben az adott ország részt vesz az (1) bekezdésben említett releváns megállapodásban előírt feltételeknek megfelelően.

7. cikk

A programban részt nem vevő országok szervezeteinek részvétele

- (1) A 6. cikkben említett harmadik országok egyikében letelepedett szervezetek részt vehetnek a COSME program azon részeiben, amelyekben e harmadik ország nem vesz részt. Az egyéb harmadik országokban letelepedett szervezetek is részt vehetnek a COSME program keretébe tartozó intézkedésekben.
- (2) Az (1) bekezdésben említett szervezetek nem jogosultak arra, hogy uniós pénzügyi hozzájárulásban részesüljenek, kivéve ha az – különösen az uniós vállalkozások versenyképessége és piacra jutása tekintetében – nélkülözhetetlen a COSME programhoz. E kivétel nem alkalmazható nyereségorientált szervezetek esetében.

8. cikk

A kkv-k forráshoz jutásának javítását célzó intézkedések

(1) A Bizottság támogat bizonyos olyan intézkedéseket, amelyek célja a kkv-k forráshoz jutásának elősegítése és javítása az indulás, a növekedés és az átruházás szakaszában, és amelyek kiegészítik a tagállamok által nemzeti és regionális szinten alkalmazott, kkv-kat célzó pénzügyi eszközöket. A kiegészítő jelleg biztosításához ezeket az intézkedéseket szorosan koordinálni kell azokkal, amelyek a kohéziós politika és a Horizont 2020 program keretében, illetve tagállami vagy regionális szinten valósulnak meg. Ezeknek az intézkedéseknek – a piaci kereslet függvényében, azonban a vállalati vagyon kivonását kizárva – a tőke- és hitelfinanszírozás igénybevételének és biztosításának ösztönzését egyaránt célozniuk kell, amely utóbbiak magukban foglalhatják a magvető finanszírozást, az üzleti angyal finanszírozást, valamint a kvázisajátóke-finanszírozást.

(2) Az (1) bekezdésben említett intézkedések mellett az Unió – a piaci kereslet függvényében – olyan intézkedéseket is támogathat, amelyek a határokon átnyúló és a több országot érintő finanszírozás javítására irányulnak, ezzel segítve a kkv-kat üzleti tevékenységeiknek az uniós joggal összhangban történő nemzetközivé tételében.

A Bizottság – a piaci kereslet függvényében – megvizsgálhatja továbbá innovatív pénzügyi mechanizmusok, például a közösségi finanszírozás kidolgozásának lehetőségét is.

(3) Az (1) bekezdésben említett intézkedéseket részletesen a 17. cikk határozza meg.

9. cikk

A piacra jutást elősegítő intézkedések

(1) A Bizottság az uniós vállalkozások versenyképességének fokozása és piacra jutásának elősegítése érdekében támogathat bizonyos, a kkv-knek a belső piacra való jutását elősegítő intézkedéseket, például az információs szolgáltatást (többek között digitális szolgáltatásokon keresztül) és a figyelemfelkeltést egyebek mellett az uniós programokra, jogra és szabványokra vonatkozóan.

(2) Konkrét intézkedésekkel kell megcélozni a kkv-k Unión kívüli piacokra jutásának az elősegítését. Ezek az intézkedések magukba foglalhatják a piacra jutás akadályaira és az üzleti lehetőségekre, valamint a közbeszerzésekre és a vámeljárásokra vonatkozó információszolgáltatást, továbbá a kiemelten kezelt harmadik országokban érvényes szabványokkal és szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatos segítségnyújtási szolgáltatások fejlesztését. Ezek az intézkedések kiegészítik a tagállamok által folytatott alapvető kereskedelemösztönző tevékenységeket, de nem jelenthetnek azok megkettőzését.

(3) A COSME programba tartozó intézkedések célja lehet a nemzetközi együttműködés ösztönzése, beleértve a harmadik országokkal az ipar és a szabályozás területén folytatott párbeszédet. Külön intézkedések irányulhatnak arra, hogy csökkentsék az Unió és más országok között a termékek keretszabályozása tekintetében fennálló különbségeket, továbbá hogy hozzájáruljanak a vállalati és az iparpolitika fejlesztéséhez és hozzájáruljanak az üzleti környezet javításához.

10. cikk

Európai Vállalkozási Hálózat

(1) A Bizottság támogatja az Európai Vállalkozási Hálózatot (a továbbiakban: a hálózat) abban, hogy integrált vállalkozástámogatási szolgáltatásokat nyújtson azon uniós kkv-knak, amelyek a belső piacon és a harmadik országokban rejlő lehetőségek kiaknázására törekszenek. A hálózat keretében végzett intézkedések a következőkre terjedhetnek ki:

- a) információs és tanácsadási szolgáltatások nyújtása az uniós kezdeményezésekkel és joggal kapcsolatban; a vezetői kapacitás fejlesztésének támogatása a kkv-k versenyképességének fokozása érdekében; a kkv-k pénzügyi ismereteinek fejlesztése, beleértve a finanszírozási lehetőségekkel, a finanszírozáshoz jutással és a kapcsolódó coaching és mentorálási programokkal kapcsolatos tájékoztatási és tanácsadási szolgáltatásokat is; olyan intézkedések, amelyek elősegítik, hogy a kkv-k igénybe vehessenek energiahatékonysági, éghajlatváltozási és környezetvédelmi szaktanácsadást; valamint az uniós finanszírozási programok és pénzügyi eszközök előmozdítása (beleértve a Horizont 2020 programot, a nemzeti kapcsolattartó pontokkal és a strukturális alapokkal együttműködve);
- b) a határokon átnyúló üzleti együttműködés, a kutatás-fejlesztési, technológiai és tudástranszfer, valamint a technológiai és innovációs partnerségek elősegítése;
- c) a kkv-k és a Bizottság közötti kommunikációs csatorna biztosítása.

(2) A hálózat arra is alkalmazható, hogy más uniós programok – így a Horizont 2020 program – nevében nyújtson szolgáltatásokat, ideértve olyan célzott tanácsadási szolgáltatásokat, amelyek a kkv-k uniós programokban való részvételét ösztönzik. A Bizottság gondoskodik a hálózat rendelkezésére álló különféle finanszírozási források hatékony koordinálásáról, valamint arról, hogy a hálózat által más uniós programok nevében nyújtott szolgáltatások finanszírozása ezeknek a programoknak a finanszírozásával valósuljon meg.

(3) Annak érdekében, hogy a szubszidiaritás elvének megfelelően elkerülhető legyen a tevékenységek megkettőződése, a hálózatot a tagállamokkal szoros együttműködésben kell megvalósítani.

A Bizottság értékeli a hálózatot hatékonysága, irányítása és Unió-szerte magas színvonalú szolgáltatások általa való nyújtása szempontjából.

11. cikk

Az uniós vállalkozások, és különösen a kkv-k versenyképességének és fenntarthatóságának keretfeltételeit javító intézkedések

(1) Az uniós vállalkozások versenyképességét, fenntarthatóságát és növekedését előmozdító nemzeti és regionális szakpolitikák eredményességének, összehangolásának, koordinálásának és következetességének fokozása érdekében a Bizottság támogat bizonyos, az uniós vállalkozások – különösen a kkv-k – versenyképességét és fenntarthatóságát befolyásoló keretfeltételek javítására irányuló intézkedéseket.

(2) A Bizottság támogathat a vállalkozások, és különösen a kkv-k működését meghatározó keretfeltételek javítására irányuló konkrét intézkedéseket a szükségtelen adminisztratív és szabályozási terhek csökkentésével vagy elkerülésével. Ezek az intézkedések magukban foglalhatják annak a rendszeres felmérését – adott esetben eredménytábla segítségével –, hogy a vonatkozó uniós jogszabályok milyen hatást gyakorolnak a kkv-kra, továbbá független szakértői csoportok támogatását, információcserét és a bevált gyakorlatok cseréjét, többek között a kkv-teszt uniós és tagállami szinten történő szisztematikus alkalmazására vonatkozóan.

(3) A Bizottság támogathat új versenyképességi és vállalkozásfejlesztési stratégiák kidolgozására irányuló intézkedéseket is. Ilyen intézkedések a következőkre terjedhetnek ki:

- a) a vállalkozások versenyképességét és fenntarthatóságát érintő szakpolitikák megtervezésének, végrehajtásának és értékelésének a javítását célzó intézkedések, többek között a világ-színvonalú klaszterek és üzleti hálózatok keretfeltételeinek kialakítására és az irányításukra vonatkozó bevált gyakorlatok megosztásán keresztül; valamint a klaszterek és az üzleti hálózatok közötti nemzetközi együttműködés ösztönzésén, továbbá fenntartható termékek, szolgáltatások, technológiák és eljárások létrehozásán keresztül, illetve az erőforrás- és energiahatékonyság és a vállalati társadalmi felelősségvállalás előmozdításán keresztül;
- b) a versenyképességi politikák nemzetközi vonatkozásait érintő intézkedések, amelyek különösen a tagállamok, a COSME programban részt vevő egyéb országok és az Unió globális kereskedelmi partnerei közötti szakpolitikai együttműködésre összpontosítanak;
- c) a kkv-kkal kapcsolatos szakpolitikák kidolgozásának, a szakpolitikai döntéshozók közötti együttműködésnek, a partneri felülvizsgálati eljárásoknak és a bevált gyakorlatok tagállamok közötti megosztásának a fejlesztésére irányuló intézkedések, figyelembe véve adott esetben a rendelkezésre álló bizonyítékokat és az érintettek véleményét, és különösen annak érdekében, hogy a kkv-k – a kisvállalkozói intézkedéscsomag cselekvési tervével összhangban – könnyebben részt vehessenek az uniós programokban és intézkedésekben.

(4) A Bizottság a koordináció előmozdításán keresztül támogathatja a tagállamokban végrehajtott intézkedéseket annak érdekében, hogy felgyorsítsa a piaci potenciállal rendelkező versenyképes iparágak kifejlődését. Ide tartozhat a bevált gyakorlatok cseréjének ösztönzése és annak megállapítása, hogy a különböző ágazatoknak, elsősorban a kkv-knek milyen készség- és képzésgényei vannak, különösen a digitális készségek terén. Ide tartozhatnak továbbá azok az intézkedések, amelyek az új üzleti modellek elterjesztésének, a kkv-k új értékláncok mentén történő együttműködésének, valamint az új termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó releváns ötletek üzleti hasznosításának ösztönzésére irányulnak.

(5) A Bizottság kiegészítheti a tagállamok intézkedéseit az uniós kkv-k versenyképességének és fenntarthatóságának fokozása érdekében azokon a területeken, amelyeket jelentős növekedési potenciál és a kkv nagy aránya jellemez, például a turisztikai ágazatban. E tevékenységek magukban foglalhatják a tagállamok közötti együttműködés ösztönzését, különösen a bevált gyakorlatok cseréjén keresztül.

12. cikk

A vállalkozói készség előmozdító intézkedések

(1) A Bizottság a vállalkozói készség fejlődését befolyásoló keretfeltételek javítása révén hozzájárul a vállalkozói készség és a vállalkozói kultúra előmozdításához, többek között a vállalkozások elindítását akadályozó tényezők számának csökkentésével. A Bizottság támogatja egy olyan üzleti környezet és kultúra kialakítását, amely kedvez a fenntartható vállalkozásoknak, a vállalkozások indításának, növekedésének, az üzletátruházásnak, a vállalkozók újrakezdési esélyének, valamint a spin-off és spin-out (hasznosító) vállalkozásoknak.

(2) Külön figyelmet kell fordítani apotenciális, az új, a fiatal vállalkozókra és a vállalkozó nőkre, valamint más specifikus célcsoportokra;

(3) A Bizottság intézkedéseket hozhat, például mobilitási programokat hajthat végre az új vállalkozók támogatása érdekében, elősegítve a vállalkozói ismereteik, képességeik és szemléletük fejlesztését, valamint technológiai kapacitásaik és vállalkozásirányítási készségeik javítására irányuló képességük továbbfejlesztését.

(4) A Bizottság támogathatja – különösen a potenciális és az új vállalkozók körében – a vállalkozási ismeretek, a vállalkozói képzés, készségek és szemlélet kialakítását és elősegítését célzó tagállami intézkedéseket.

III. FEJEZET

A COSME program végrehajtása

13. cikk

Éves munkaprogramok

(1) A Bizottság a COSME program végrehajtására éves munkaprogramokat fogad el a 21. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében. Az éves munkaprogramok az e rendeletben meghatározott célkitűzéseket hajtják végre, és azokon belül részletesen meg kell határozni az alábbiakat:

- a) a finanszírozandó intézkedések leírása, az egyes intézkedések keretében elérendő célok, amely utóbbiaknak összhangban kell állniuk a 3. és a 4. cikkben meghatározott általános és konkrét célkitűzésekkel, a várt eredmények, a végrehajtás módja, az egyes intézkedésekre előirányzott összegek megjelölése, az intézkedések teljes összege és a végrehajtás tervezett menetrendje és a kifizetendő összegek időbeli lebontása;
- b) minden intézkedéshez megfelelő minőségi és mennyiségi mutatók az eredmények megvalósításában és az érintett intézkedés céljainak elérésében való hatékonyság elemzése és monitoringja céljából;
- c) a pénzügyi támogatások és a kapcsolódó intézkedések esetében az alapvető értékelési kritériumok, amelyeket úgy kell meghatározni, hogy a lehető legjobban el lehessen érni a COSME program által kitűzött célokat, és a társfinanszírozási arány felső határa;
- d) külön részletes fejezet a pénzügyi eszközökről, amelynek e rendelet 17. cikkének megfelelően tükröznie kell a 966/2012/EU, Euratom rendelet szerinti tájékoztatási kötelezettségeket, beleértve a 18. cikkben említett növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz és a 19. cikkben említett hitelgarancia-eszköz esetében a pénzügyi keretösszeg várható megosztását, valamint olyan információkat, mint például a garancia szintje és a Horizont 2020 programmal való kapcsolat.

(2) A Bizottság a 966/2012/EU, Euratom rendeletnek megfelelően hajtja végre a COSME programot.

(3) A COSME program végrehajtása során biztosítani kell, hogy a támogatott intézkedések megvalósításánál figyelembe legyenek véve a – különösen a 15. cikk (3) bekezdésében említett időközi értékelést követő – jövőbeli fejlemények és igények, továbbá azt, hogy az intézkedések relevánsak legyenek a fejlődő piacok, a gazdaság és a társadalmi változások szempontjából.

14. cikk

Támogató intézkedések

(1) A 13. cikkben említett éves munkaprogramokban szereplő intézkedések mellett a Bizottság rendszeresen hoz támogató intézkedéseket, így például az alábbiakat:

- a) ágazati és ágazatok közötti versenyképességi kérdések elemzésének és monitoringjának javítása;
- b) bevált gyakorlatok és szakpolitikai megközelítések azonosítása, terjesztése és továbbfejlesztése;
- c) a meglévő jogszabályok alkalmazási vizsgálata és a vállalkozások versenyképessége szempontjából különösen lényeges új uniós intézkedések hatásvizsgálata a meglévő jogszabályok azon területeinek meghatározása céljából, amelyek egyszerűsítésre szorulnak, továbbá annak biztosítása, hogy a kkv-k terhei a lehető legkisebbek legyenek azokon a területeken, ahol új jogalkotási intézkedéseket javasolnak;

d) a vállalkozásokat, és különösen a kkv-ket érintő jogszabályok, valamint a konkrét iparpolitikával és versenyképességgel kapcsolatos intézkedések értékelése;

e) a kkv-k számára fontos programokról tájékoztatást nyújtó integrált és felhasználóbarát online rendszerek előmozdítása annak biztosítása mellett, hogy az nem jár a már létező portálok megkettőzésével.

(2) E támogató intézkedések összköltsége nem haladhatja meg a COSME program pénzügyi keretösszegének 2,5 %-át.

15. cikk

Monitoring és értékelés

(1) A Bizottság monitoringot végez a COSME program végrehajtására és irányítására vonatkozóan.

(2) A Bizottság éves monitoring-jelentést készít, amelyben megvizsgálja a támogatott intézkedések hatékonyságát és eredményességét a pénzügyi végrehajtás, az eredmények, a költségek és – amennyiben lehetséges – a hatások tekintetében. A jelentésben fel kell tüntetni a kedvezményezetteket, ha lehetséges, minden pályázati felhívás tekintetében, az éghajlatváltozás elleni küzdelemmel összefüggő kiadásokat, az éghajlat-változási célkitűzéseket szolgáló támogatás hatását, a hitelgarancia-eszközből nyújtott, 150 000 EUR-nál nagyobb, illetve kisebb összegű hitelekre vonatkozó adatokat, amennyiben ezen információk gyűjtése nem jelent indokolatlan adminisztratív terhet a vállalkozások, különösen a kkv-k számára. A monitoring-jelentésnek tartalmaznia kell az egyes pénzügyi eszközökről szóló éves jelentéseket a 966/2012/EU, Euratom rendelet 140. cikkének (8) bekezdésében előírtak szerint.

(3) A Bizottság legkésőbb 2018-ig időközi értékelő jelentést készít a COSME program keretében támogatott valamennyi intézkedés célkitűzéseinek eléréséről az eredmények és a hatások szintjén, amelyben megvizsgálja az erőforrások felhasználásának hatékonyságát és európai hozzáadott értékét abból a célból, hogy határozzon az intézkedések megújításáról, módosításáról vagy felfüggesztéséről. Az időközi értékelő jelentés emellett felméri, hogy szükség van-e egyszerűsítésre, kiter a program belső és külső koherenciájára, valamint megvizsgálja, hogy a célkitűzések továbbra is relevánsak-e, továbbá hogy az intézkedések milyen mértékben járulnak hozzá az Unió intelligens, fenntartható és inkluzív növekedéssel kapcsolatos prioritásaihoz. Az értékelésben figyelembe kell venni a korábbi intézkedések hosszú távú hatásainak a felméréséből származó eredményeket, amelyeket fel kell használni a további intézkedések esetleges megújításáról, módosításáról vagy felfüggesztéséről szóló döntés meghozatalakor.

(4) A Bizottság végleges értékelő jelentést készít ezen intézkedések hosszabb távú hatásairól és az intézkedések hatásainak a fenntarthatóságáról.

(5) A támogatások kedvezményezettjeinek és az e rendelet alapján uniós forrásokból részesülő egyéb érintett feleknek a Bizottság rendelkezésére kell bocsátaniuk az adott intézkedésekre vonatkozó monitoringhoz és értékeléshez szükséges összes releváns adatot és információt.

(6) A Bizottság a (2), (3) és (4) bekezdésben említett jelentéseket benyújtja az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz, valamint közlést teszi azokról.

IV. FEJEZET

Pénzügyi rendelkezések és a pénzügyi támogatás formái

16. cikk

A pénzügyi támogatás formái

A COSME program keretében nyújtandó uniós pénzügyi támogatás közvetett módon, a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a 966/2012/EU, Euratom rendelet 58. cikke (1) bekezdésének c) pontjában felsorolt szervezetekre való átruházásával is végrehajtható.

17. cikk

Pénzügyi eszközök

(1) A COSME program keretében a 966/2012/EU, Euratom rendelet VIII. címének megfelelően létrehozott pénzügyi eszközök célja, hogy a kkv-k számára megkönnyítsék a forráshoz jutást az indulási, a növekedési és az átruházási szakaszban. A pénzügyi eszközöknek tartalmazniuk kell egy tőkefinanszírozási és egy hitelgarancia-eszközt. A forrásoknak az említett eszközök közötti elosztásakor figyelembe kell venni a pénzügyi közvetítők részéről felmerülő igényeket.

(2) A kkv-kat szolgáló pénzügyi eszközök adott esetben kombinálhatók az alábbiakkal és kiegészíthetők az alábbiakkal:

a) a tagállamok és irányító hatóságai által létrehozott, nemzeti vagy regionális alapokból finanszírozott vagy a strukturális alapok tevékenységének összefüggésében – az 1303/2013/EU rendelet 38. cikke (1) bekezdése a) pontjának megfelelően – finanszírozott, egyéb pénzügyi eszközök;

b) a tagállamok és irányító hatóságai által létrehozott, nemzeti vagy regionális programokból a strukturális alapok tevékenységén kívül finanszírozott egyéb pénzügyi eszközök;

c) az Unió által – többek között e rendelet alapján – finanszírozott támogatások.

(3) A 18. cikkben említett növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz és a 19. cikkben említett hitelgarancia-eszköz kiegészítheti a tagállamok által az uniós kohéziós politika keretében alkalmazott, a kkv-kat célzó pénzügyi eszközöket.

(4) A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz és a hitelgarancia-eszköz adott esetben lehetővé teheti pénzügyi források összevonását olyan tagállamokkal és/vagy régiókkal, amelyek hajlandók az 1303/2013/EU rendelet 33. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban a strukturális alapokból részükre elkülönített összeg egy részét erre fordítani.

(5) A pénzügyi eszközök elfogadható hozamot eredményezhetnek más partnerek vagy a befektetők célkitűzéseinek a teljesüléséhez. A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz működhet alárendelt alapon, de törekednie kell az uniós költségvetésből biztosított eszközök értékének a megőrzésére.

(6) A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszközt és a hitelgarancia-eszközt a 966/2012/EU, Euratom rendelet VIII. címével és az 1268/2012/EU, Euratom felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel ⁽¹⁾ összhangban kell végrehajtani.

(7) A COSME program szerinti pénzügyi eszközöket úgy kell továbbfejleszteni és végrehajtani, hogy azok kiegészítsék a kkv-k számára a Horizont 2020 program keretében létrehozott pénzügyi eszközöket és koherensek legyenek azokkal.

(8) A 966/2012/EU, Euratom rendelet 60. cikkének (1) bekezdésével összhangban a pénzügyi eszközök végrehajtásával megbízott szervezeteknek az uniós források igazgatása során biztosítaniuk kell az uniós intézkedések láthatóságát. Ennek érdekében a megbízott szervezetnek biztosítania kell, hogy a pénzügyi közvetítők kifejezetten tájékoztassák a végső kedvezményezetteket arról, hogy a finanszírozásra a COSME programhoz tartozó pénzügyi eszközök segítségével kerülhetett sor. A Bizottság gondoskodik arról, hogy a végső kedvezményezettekhez vonatkozó információknak a 966/2012/EU, Euratom rendelet 60. cikke (2) bekezdésének e) pontjával összhangban történő utólagos közzététele könnyen hozzáférhető legyen a potenciális végső kedvezményezettek számára.

(9) Az 1639/2006/EK határozat alapján létrehozott, a gyorsan növekvő és innovatív kkv-k támogatását szolgáló eszköz második része által eredményezett és 2013. december 31. után beérkezett törlesztéseket a 966/2012/EU, Euratom rendelet 21. cikke (4) bekezdésének megfelelően az e rendelet 18. cikkében említett, növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszközökhöz kell hozzárendelni.

(10) A pénzügyi eszközöket az állami támogatásra vonatkozó megfelelő uniós szabályokat tiszteletben tartva kell alkalmazni.

18. cikk

A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz

(1) A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszközt az uniós vállalkozások növekedését, valamint a kutatást és innovációt a korai fázistól (beleértve a „magvetést” is) a növekedési fázisig támogató egyetlen uniós tőkefinanszírozási eszköz egyik részeként kell végrehajtani. Az egységes uniós, növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszközt a Horizont 2020 program és a COSME program pénzügyileg támogatja.

(2) A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköznek főként olyan alapokat kell megcéloznia, amelyek kockázati tőkét és köztes (mezzanine) finanszírozást, mint például alárendelt és osztalékra jogosító kölcsönöket biztosítanak terjeszkedési és növekedési fázisban lévő vállalkozásoknak, különösen azoknak, amelyek határokon átnyúlóan tevékenykednek, ugyanakkor lehetőség van – a Horizont 2020 program kutatási és innovációs tőkefinanszírozási eszközével együttesen – korai fázisban lévő alapokba való befektetésre, és társbefektetési konstrukciók üzleti angyalok részére való kínálására. A korai fázisban lévő

alapokba történő befektetések esetében a növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszközökből származó befektetés nem haladhatja meg a teljes uniós befektetés 20 %-át, kivéve azon alapokat, amelyek különböző fázisban lévő vállalkozásokba fektetnek be és az alapokba fektető alapokat, amelyek esetében a növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszközökből és a Horizont 2020 program kutatási és innovációs tőkefinanszírozási eszközéből származó finanszírozás arányos alapon, az alapok befektetési politikája alapján történik. A Bizottság a változó piaci feltételekre tekintettel módosíthatja a 20 %-os küszöbértéket. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 21. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz és a Horizont 2020 program kutatási és innovációs tőkefinanszírozási eszköze ugyanazt a megvalósítási mechanizmust használja.

(4) A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszközökből származó támogatást az alábbi befektetési formák egyikében kell megvalósítani:

- a) közvetlenül az Európai Beruházási Alap vagy a Bizottság nevében a növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz végrehajtásával megbízott más szervezetek által; vagy
- b) az alapokba fektető alapok (funds-of-funds), az Európai Beruházási Alap által létrehozott, határokon átnyúló befektetési tevékenységet végző befektetési eszközök vagy a Bizottság nevében a növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz végrehajtásával megbízott más szervezetek által (többek között magánszektorbeli vagy állami alapkezelők) magán- és/vagy közszektorbeli pénzügyi intézményekkel közösen.

(5) A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköznek olyan közvetítő kockázati tőkealapokba kell befektetnie, ideértve az alapokba fektető alapokat is, amelyek jellemzően a terjeszkedési és növekedési szakaszban lévő kkv-kba fektetnek be. A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz keretében történő befektetéseknek hosszú távúnak kell lenniük, általában 5–15 éves pozíciót jelentenek a kockázati tőkealapokban. A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz keretében történő befektetés időtartama egyetlen esetben sem haladhatja meg a Bizottság és a végrehajtásával megbízott szervezet közötti megállapodás aláírásától számított 20 évet.

19. cikk

Hitelgarancia-eszköz

(1) A hitelgarancia-eszköz a következőket nyújtja:

- a) viszontgarancia és más kockázatmegosztási konstrukciók garanciarendszerek számára, ideértve adott esetben az együttes garanciákat is;
- b) közvetlen garanciák és más kockázatmegosztási konstrukciók az (5) bekezdésben említett részvételi kritériumokat teljesítő minden más pénzügyi közvetítő számára.

⁽¹⁾ A Bizottság 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. október 29.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályairól (HL L 362., 2012.12.31., 1. o.).

(2) A hitelgarancia-eszközt az uniós vállalkozások növekedését, valamint a kutatást és innovációt támogató egyetlen uniós hitelfinanszírozási eszköz részeként kell végrehajtani, ugyanazt a megvalósítási mechanizmust használva, mint a Horizont 2020 program kutatási és innovációs hitelmechanizmus kkv-kre vonatkozó, keresletorientált kerete (RSI II).

(3) A hitelgarancia-eszköz a következőket nyújtja:

- a) hitelfinanszírozásra (ideértve az alárendelt és osztalékra jogosító kölcsönt, a lízinget vagy a bankgaranciákat is) vonatkozó garanciák, amelyek csökkentik azokat a nehézségeket, amelyekkel az életképes kkv-k szembesülnek a forráshoz jutás során a feltételezett nagy kockázat vagy a megfelelő biztosíték hiánya miatt;
- b) a kkv-k hitelfinanszírozási portfóliójának értékpapírosítása, ami kiegészítő hitelfinanszírozást mozgósít a kkv-k számára a célintézményekkel kötött megfelelő kockázatmegosztási megállapodások alapján. Ezen értékpapírosítási ügyletek támogatásának feltétele a hitelnyújtó intézmények arra vonatkozó kötelezettségvállalása, hogy az ilyen módon szerzett likvid eszközök vagy a mozgósított tőke jelentős részét ésszerű időn belül új kkv-hitelezésre fordítják. Ezen új hitelfinanszírozás összegét a garanciával biztosított portfóliókockázat összegéhez viszonyítva kell kiszámítani. Ezt az összeget és a futamidőt az egyes intézményekkel külön-külön kell megtárgyalni.

(4) A hitelgarancia-eszközt az Európai Beruházási Alap vagy a Bizottság nevében a hitelgarancia-eszköz végrehajtásával megbízott más szervezet kezeli. A hitelgarancia-eszköz keretében nyújtott egyes garanciák futamideje legfeljebb 10 év lehet.

(5) A hitelgarancia-eszköz esetében a részvétel kritériumait minden közvetítő vonatkozásában a tevékenysége és annak alapján kell meghatározni, hogy mennyire eredményesen segíti a kkv-kat abban, hogy életképes projektek megvalósításához forráshoz jussanak. A hitelgarancia-eszközt a közvetítők igénybe vehetik arra, hogy üzleti vállalkozásokat támogassanak többek között materiális és immateriális javak, valamint működő tőke megszerzésének finanszírozásában és üzletek átruházásában. A kkv-k hitelfinanszírozási portfóliójának értékpapírosításával kapcsolatos kritériumok magukban foglalják az egyéni és a többszereplős, valamint a határokon átnyúló ügyleteket is. A támogathatóság a bevált piaci gyakorlaton alapul, különösen az értékpapírosított portfóliók hitelminősítése és kockázatdiverzifikációja tekintetében.

(6) Az értékpapírosított portfólióban lévő kölcsönök kivételével a hitelgarancia-eszköz legfeljebb 150 000 EUR összegű és legalább 12 hónapos futamidejű kölcsönöket fedezhet. A hitelgarancia-eszköz 150 000 EUR-t meghaladó összegű kölcsönöket abban az esetben fedezhet, ha azok futamideje legalább 12 hónap, és ha az érintett kkv-k megfelelnek a COSME

program szerinti támogathatósági kritériumoknak, de nem teljesítik a Horizont 2020 program hitelfinanszírozási eszközének a kkv-kre vonatkozó része szerinti támogathatósági kritériumokat.

E küszöbérték fölött a pénzügyi közvetítők feladata annak bizonyítása, hogy az adott kkv jogosult-e vagy sem a Horizont 2020 program hitelfinanszírozási eszköze kkv-kre vonatkozó részéről történő támogatásra.

(7) A hitelgarancia-eszközt úgy kell kialakítani, hogy adatokat lehessen szolgáltatni a támogatott kkv-król mind a számukat, mind a kölcsönök nagyságát illetően.

20. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

(1) A Bizottság megfelelő intézkedésekkel – csalás, korrupció és egyéb jogellenes cselekmények elleni megelőző intézkedésekkel, hatékony ellenőrzésekkel, szabálytalanságok feltárása esetén a jogosulatlanul kifizetett pénzüsszegek visszafizetetésével, valamint szükség esetén hatékony, arányos és visszatartó erejű adminisztratív és pénzügyi szankciókkal – biztosítja, hogy az Unió pénzügyi érdekei az e rendelet alapján finanszírozott intézkedések végrehajtása során ne sérüljenek.

(2) A Bizottság vagy képviselői, valamint a Számvevőszék jogosultak dokumentumalapú és helyszíni ellenőrzést végezni a támogatások minden kedvezményezettjénél, valamint az e rendelet alapján uniós forrásokból részesülő vállalkozóknál, alvállalkozóknál és egyéb harmadik feleknél.

(3) Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) engedélyt kap arra, hogy az 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ és a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendeletben ⁽²⁾ meghatározott rendelkezésekkel és eljárásokkal összhangban vizsgálatokat – többek közt helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezzen annak megállapítása céljából, hogy egy e rendelet alapján finanszírozott támogatási megállapodással, határozattal vagy szerződéssel összefüggésben történt-e csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit.

(4) Az (1), a (2) és a (3) bekezdés sérelme nélkül az e rendelet végrehajtása keretében létrejött, harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kötött együttműködési megállapodásoknak, szerződéseknek, támogatási megállapodásoknak és támogatási határozatoknak tartalmazniuk kell olyan rendelkezéseket, amelyek kifejezetten felhatalmazzák a Bizottságot, a Számvevőszéket és az OLAF-ot arra, hogy saját hatáskörüknek megfelelően lefolytassák az említett ellenőrzéseket és vizsgálatokat.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról és az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

V. FEJEZET

Bizottság és záró rendelkezések

21. cikk

Bizottsági eljárás

- (1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozásokra a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni. Amennyiben a bizottság nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdését kell alkalmazni.

22. cikk

Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok

- (1) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a mellékletben meghatározott mutatók kiegészítésére vonatkozóan, ha azok elősegíthetik a COSME program általános és konkrét célkitűzéseinek megvalósításában elért eredmények mérését.
- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a pénzügyi eszközökkel kapcsolatos egyes meghatározott aspektusok módosítására vonatkozóan. Ezek közé tartozik konkrétan az, hogy a növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszközökből származó befektetés mekkora részt képvisel a korai fázisba befektető kockázati tőkealapokba történő összes uniós befektetésben, valamint az értékpapírosított hitelfortfoliók összetétele.
- (3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a 5. cikk (3) bekezdésében meghatározott irányadó összegek olyan mértékű módosítására vonatkozóan, amelynek következtében az irányadó összegek az egyes esetekben a pénzügyi keretösszeg értékének több mint 5 %-kával meghaladnák a módosítást megelőző összegeiket, amennyiben az összeghatár meghaladása szükséges.

23. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2013. december 11-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

- (2) A Bizottság a 22. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása hétéves időtartamra szól 2013. december 23-tól kezdődő hatállyal.

- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 22. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

- (4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot e jogi aktus elfogadásáról.

- (5) A 22. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

24. cikk

Hatályon kívül helyezés és átmeneti rendelkezések

- (1) Az 1639/2006/EK határozat 2014. január 1-jén hatályát veszti.
- (2) Az 1639/2006/EK határozat alapján kezdeményezett intézkedésekre és az ezekkel kapcsolatos pénzügyi kötelezettségekre azonban ezek befejeződéséig továbbra is az említett határozat az irányadó.
- (3) A 5. cikkben említett elkülönített pénzügyi forrásból fedezhetők a COSME program és az 1639/2006/EK határozat alapján elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és adminisztratív segítségnyújtással kapcsolatos kiadások is.

25. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

a Tanács részéről
az elnök
V. LEŠKEVIČIUS

MELLÉKLET

MUTATÓK AZ ÁLTALÁNOS ÉS KONKRÉT CÉLKITŰZÉSEKHEZ ÉS CÉLOK

Általános célkitűzés:	1. Az uniós vállalkozások – és különösen a kkv-k – versenyképességének és fenntarthatóságának a megerősítése	
A. Hatásmutató ⁽¹⁾	Jelenlegi helyzet	Hosszú távú cél és mérőszám (2020)
A.1. A kkv-k fenntarthatósági teljesítménye	Ezt rendszeresen mérni kell például az Eurobarométer felmérés segítségével	A zöld, vagyis környezetbarát termékeket ⁽²⁾ előállító uniós kkv-k arányának növekedése (a kiinduláskor mért) alapértékhez képest
A.2. Az új és már létező kkv-k szükségtelen adminisztratív és szabályozásból eredő terheinek változásai ⁽³⁾	Új kkv alapításához szükséges napok száma 2012-ben: 5,4 munkanap.	Az új kkv alapításához szükséges napok számának jelentős csökkenése
	Az indulás költsége 2012-ben: 372 EUR	Az alapértékhez képest jelentősen csökkenjen a vállalkozás indításának költsége az Unióban
	Azon tagállamok száma, amelyekben a vállalkozás konkrét tevékenységének megkezdéséhez és folytatásához szükséges engedélyek (például a környezetvédelmi engedélyek) beszerzéséhez szükséges idő egy hónap: 2	Azon tagállamok számának jelentős növekedése, amelyekben a vállalkozás konkrét tevékenységének megkezdéséhez és folytatásához szükséges engedélyek (például a környezetvédelmi engedélyek) beszerzéséhez szükséges idő egy hónap
	Azon tagállamok száma 2009-ben, amelyek az induló üzleti vállalkozások számára egyablakos rendszert működtettek annak érdekében, hogy a vállalkozók valamennyi szükséges eljárást (pl. nyilvántartásba vétel, valamint adó-, héa- és társadalombiztosítási ügyintézés) egyetlen fizikai (az adott hivatalban található) és/vagy virtuális (internetes) kapcsolattartó pont közreműködésével tudják elvégezni: 18	Azon tagállamok számának jelentős növekedése, amelyek az induló üzleti vállalkozások számára egyablakos rendszert működtetnek
A.3. Az Unión belüli, illetve az Unión kívülre irányuló exportot folytató kkv-k arányának változásai	A kkv-k 25 %-a folytat exporttevékenységet, a kkv-k 13 %-a pedig az Unión kívüli piacokra exportál (2009-es adatok) ⁽⁴⁾	Az exporttevékenységet folytató kkv-k arányának és az Unión kívüli piacokra exportáló kkv-k arányának növekedése az alapértékhez képest
Általános célkitűzés:	2. A vállalkozási kultúra támogatása, a kkv-k létrehozásának és növekedésének elősegítése	
Hatásmutató	Jelenlegi helyzet	Hosszú távú cél és mérőszám (2020)
B.1. A kkv-k növekedésének változásai	2010-ben a kkv-k a teljes uniós bruttó hozzáadott érték több mint 58 %-át termelték meg;	A kkv-k által megtermelt javak (hozzáadott érték) és az általuk foglalkoztatottak létszámának növekedése az alapértékhez képest
	Kkv-k által foglalkoztatottak létszáma 2010-ben: 87,5 millió (az uniós magánszektor álláshelyeinek 67 %-a)	
B.2. Azon uniós polgárok arányának változásai, akik önfoglalkoztatottak szeretnének lenni	Ezt az Eurobarométer két- vagy háromévente készített felmérése alapján határozzák meg. A legutóbbi, 2012-es eredmények alapján 37 % (2007-ben és 2009-ben 45 %).	Azon uniós polgárok arányának növekedése az alapértékhez képest, akik önfoglalkoztatottak szeretnének lenni

Konkrét célkitűzés:	A kkv-k forráshoz jutásának javítása tőke- és hitelfinanszírozás formájában	
C. Növekedést támogató pénzügyi eszközök	Legfrissebb ismert eredmény (alapérték)	Hosszú távú cél (2020)
C.1. A hitelfinanszírozásban részesülő cégek száma	A 2012. december 31-i adatok szerint 13,4 milliárd EUR értékben mozgósított forrásokat 219 000 kkv részére (kkv-garanciakeret).	14,3 milliárd EUR és 21,5 milliárd EUR közötti értékben mozgósított források; a COSME program keretében garanciákat igénybe vevő, finanszírozásban részesülő cégek száma a 220 000 és 330 000 közötti sávban helyezkedjen el.
C.2. A COSME programból kockázati tőke-befektetésben részesülő cégek száma és a teljes befektetett összeg.	A 2012. december 31-i adatok szerint 2,3 milliárd EUR mozgósított kockázati tőke-finanszírozás 289 kkv részére (a gyorsan növekvő és innovatív kkv-k támogatására szolgáló eszköz, GIF)	2,6 milliárd EUR és 3,9 milliárd EUR közötti összértékben megvalósított kockázati tőke-befektetés; a COSME program keretében kockázati tőkéhez jutó cégek száma a 360 és 540 közötti sávban helyezkedjen el.
C.3. Tőkeáttételi mutató	Tőkeáttételi mutató a kkv-garancia-keret esetében: 1:32 Tőkeáttételi mutató a GIF esetében: 1:6,7	Hitelezési eszköz: 1:20 – 1:30 Tőkefinanszírozási eszköz: 1:4 – 1:6 ⁽⁵⁾
C.4. A növekedést szolgáló tőkefinanszírozási eszköz (EFG) és a hitelgarancia-eszköz (LGF) adicionalitása	A kkv-garancia-keret adicionalitása: a végső kedvezményezettek 64 %-a jelezte, hogy a támogatás döntő fontosságú volt a számukra szükséges finanszírozás megszerzéséhez A GIF adicionalitása: a gyorsan növekvő és innovatív kkv-k támogatására létrehozott eszköz végső kedvezményezettjeinek 62 %-a jelezte, hogy a támogatás döntő fontosságú volt a számukra szükséges finanszírozás megszerzéséhez	Azon végső kedvezményezettek arányának növelése az alapértékhez képest, amelyek azt tervezik, hogy az EFG vagy az LGF révén szerezzék meg azt a finanszírozást, amely más eszközökkel nem sikerült
Konkrét célkitűzés:	A piacra jutás elősegítése, különösen az Unión belül, de globálisan is	
D. Nemzetközi ipari együttműködés	Legfrissebb ismert eredmény (alapérték)	Hosszú távú cél (2020)
D.1. Az uniós és harmadik országok között az ipari termékekkel kapcsolatos szabályozás összehangolásának javítása – esetek száma	A becslések szerint a fő kereskedelmi partnerekkel (Egyesült Államok, Japán, Kína, Brazília, Oroszország, Kanada, India) folytatott szabályozási együttműködésben átlagosan 2 olyan érintett terület van, ahol a technikai szabályozások jelentős mértékű összehangolására került sor	4 olyan releváns terület a fő kereskedelmi partnerekkel (Egyesült Államok, Japán, Kína, Brazília, Oroszország, Kanada, India), amelyek a technikai szabályozások jelentős mértékű összehangolására kerül sor
E. Európai Vállalkozási Hálózat (a továbbiakban: hálózat)	Legfrissebb ismert eredmény (alapérték)	Hosszú távú cél (2020)
E.1. Aláírt partnerségi megállapodások száma	Aláírt partnerségi megállapodások száma: 2012-ben 2 475	Aláírt partnerségi megállapodások száma: évente 2 500
E.2. A hálózat ismertsége a kkv-k körében	2015-ben kerül sor annak felmérésére, hogy a hálózat mennyire ismert a kkv-k körében	A hálózat kkv-k körében mérhető ismertségének növelése az alapértékhez képest
E.3. Ügyfél-elégedettség arány (a hálózat által nyújtott adott szolgáltatással kapcsolatban elégedettségről és hozzáadott értékről beszámoló kkv-k százalékos aránya)	Ügyfél-elégedettség arány (egy adott szolgáltatással kapcsolatban elégedettségről és hozzáadott értékről beszámoló kkv-k százalékos aránya): 78 %	Ügyfél-elégedettség arány (egy adott szolgáltatással kapcsolatban elégedettségről és hozzáadott értékről beszámoló kkv-k százalékos aránya): > 82 %
E.4. Vállalkozástámogatási szolgáltatásokat igénybe vevő kkv-k száma	Vállalkozástámogatási szolgáltatásokat igénybe vevő kkv-k száma: 2011-ben 435 000	Vállalkozástámogatási szolgáltatásokat igénybe vevő kkv-k száma: 500 000/év
E.5. A hálózat által nyújtott digitális szolgáltatásokat (többek között elektronikus tájékoztatási szolgáltatásokat) igénybe vevő kkv-k száma	Évente 2 millió, digitális szolgáltatást igénybe vevő kkv	Évente 2,3 millió, digitális szolgáltatást igénybe vevő kkv

Konkrét célkitűzés:	A – többek között a turisztikai ágazatban működő – uniós vállalkozások, különösen a kkv-k versenyképességéhez és fenntarthatóságához szükséges keretfeltételek javítása	
F. A versenyképességet javító intézkedések	Legfrissebb ismert eredmény (alapérték)	Hosszú távú cél (2020)
F.1. Az elfogadott egyszerűsítési intézkedések száma	5 egyszerűsítési intézkedés évente (2010)	Legalább 7 egyszerűsítési intézkedés évente
F.2. A szabályozási keret hozzáigazítása a célhoz	2010 óta végeznek alkalmassági vizsgálatokat. Eddig az egyetlen releváns alkalmassági vizsgálat a jelenleg folyamatban lévő „gépjárművek típusjóvá-hagyása” elnevezésű kísérleti projekt	A COSME program időtartama alatt legalább 5 alkalmassági vizsgálat elindítása
F.3. A versenyképességi tesztet alkalmazó tagállamok száma	A versenyképességi tesztet alkalmazó tagállamok száma: 0	A versenyképességi tesztet alkalmazó tagállamok számának jelentős növelése
F.4. A kkv-k erőforrás-hatékonysági intézkedései (amelyek magukban foglalhatják az energiát, a nyersanyagokat vagy a vizet, az újrahasznosítást stb.)	Ezt rendszeresen mérni kell például az Eurobarométer felmérés segítségével	Azon uniós kkv-k arányának növelése, amelyek legalább egy intézkedést tesznek annak érdekében, hogy (a kiinduláskor mért) alapértékhez képest javuljon (az energia, a nyersanyagok vagy a víz, az újrahasznosítás stb. vonatkozásában) erőforrás-hatékonyságuk Azon uniós kkv-k arányának növelése, amelyek azt tervezik, hogy (a kiinduláskor mért) alapértékhez képest két évente további erőforrás-hatékonysági intézkedéseket hajtanak végre (az energia, a nyersanyagok vagy a víz, az újrahasznosítás stb. vonatkozásában)
G. Kkv-kkal kapcsolatos szakpolitika kidolgozása	Legfrissebb ismert eredmény (alapérték)	Hosszú távú cél (2020)
G.1. Kkv-tesztet alkalmazó tagállamok száma	Kkv-tesztet alkalmazó tagállamok száma: 15	A kkv-tesztet alkalmazó tagállamok számának jelentős növelése
Konkrét célkitűzés:	A – többek között a turisztikai ágazatban működő – uniós vállalkozások, különösen a kkv-k versenyképességéhez és fenntarthatóságához szükséges keretfeltételek javítása	
H. Turizmus	Legfrissebb ismert eredmény (alapérték)	Hosszú távú cél (2020)
H.1. Részvétel transznacionális együttműködési projektekben	Három ország projektenként 2011-ben	A COSME program keretében finanszírozott transznacionális együttműködési projektekben részt vevő tagállamok számának növekedése az alapértékhez képest
H.2. A „Kiemelt európai úti célok” programban népszerűsített fenntartható turizmusfejlesztési modelleket alkalmazó úti célok száma	Az odaítélt „Kiemelt európai úti célok” címek száma összesen: 98 (évente átlagosan 20 – 2007-ben 10, 2008-ban 20, 2009-ben 22, 2010-ben 25, 2011-ben 21)	200-nál több úti cél esetében alkalmazzák a „Kiemelt európai úti célok” programban népszerűsített fenntartható turizmusfejlesztési modelleket (évente körülbelül 20).
I. Új üzleti koncepciók	Legfrissebb ismert eredmény (alapérték)	Hosszú távú cél (2020)
I.1. A piacon kínált új termékek/ szolgáltatások száma	Rendszeresen mérni kell (E területtel kapcsolatban eddig csak analitikai tevékenységre került sor, és az is korlátozott mértékű volt)	Az új termékek/szolgáltatások összesített számának növekedése (a kiinduláskor mért) alapértékhez képest

Konkrét célkitűzés:	A vállalkozói készség előmozdítása és a vállalkozói kultúra népszerűsítése	
J. A vállalkozói készség támogatása	Legfrissebb ismert eredmény (alapérték)	Hosszú távú cél (2020)
J.1. Azon tagállamok száma, amelyek a program keretében azonosított bevált gyakorlaton alapuló, vállalkozói készséget előmozdító megoldásokat valósítanak meg	Az ilyen, vállalkozói készséget előmozdító megoldásokat megvalósító tagállamok száma: 2010-ben 22	A vállalkozói készséget előmozdító megoldásokat megvalósító tagállamok számának jelentős növelése
J.2. Az olyan tagállamok száma, amelyek a potenciális, a fiatal, az új és a női vállalkozókra, valamint más meghatározott célcsoportokra irányuló, a vállalkozói készséget előmozdító megoldásokat valósítanak meg	Jelenleg 12 tagállam vesz részt a „Mentorhálózat a sikeres vállalkozónőkért” programban. Jelenleg 6 tagállam és 2 régió rendelkezik a kifejezetten a vállalkozói ismeretek oktatására vonatkozó stratégiával, 10 tagállam épített be az egész életen át tartó tanulásra vonatkozó tágabb stratégiába a vállalkozói ismeretek oktatásával kapcsolatos nemzeti célokat, 8 tagállamban pedig jelenleg folyik a vállalkozói ismeretekkel kapcsolatos stratégia megvitatása.	Az olyan tagállamok számának jelentős növekedése az alapértékhez képest, amelyek a potenciális, a fiatal, az új és a női vállalkozókra, valamint más meghatározott célcsoportokra irányuló, a vállalkozói készséget előmozdító megoldásokat valósítanak meg.

- (1) Ezek a mutatók a vállalkozás- és iparpolitikai terület alakulására vonatkoznak. A célok eléréséért nem kizárólag a Bizottság tehető felelőssé. Az e területen elért eredményeket egy sor olyan tényező is befolyásolja, amelyekre a Bizottságnak nincs ráhatása.
- (2) A zöld termékek és szolgáltatások olyan termékek és szolgáltatások, amelyek előállításának elsődleges célja a környezeti kockázat csökkentése, valamint a szennyezés és a felhasznált erőforrások minimalizálása. A környezetbarát jellemzőkkel bíró (ökotervezésű, ökocímkezésű, ökológiai módon termelt és újrahasznosított anyagokat jelentős mértékben tartalmazó) termékek szintén ide tartoznak. Forrás: Flash Eurobarometer 342., „SMEs, Resource Efficiency and Green Markets” („Kkv-k, erőforráshatékonyság, zöld piacok”).
- (3) A Tanács 2011. május 31-i következtetéseiben arra ösztönözte a tagállamokat, hogy 2012-ig az új vállalkozások elindításához szükséges időtartamot adott esetben csökkentsék le három munkanapra, az elindítás költségeit pedig 100 EUR-ra, továbbá arra is ösztönözte őket, hogy 2013 végére a vállalkozások konkrét tevékenységének megkezdéséhez és folytatásához szükséges engedélyek beszerzése ne vegyen igénybe három hónapnál több időt.
- (4) Az európai kkv-k nemzetközivé válása (Internationalisation of European SMEs), EIM, 2010, http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/market-access/files/internationalisation_of_european_smes_final_en.pdf
- (5) Az uniós költségvetés 1 EUR-jának 20–30 EUR-nak megfelelő forrásfinanszírozást és 4–6 EUR-nak megfelelő tőkefinanszírozást fog eredményezni a COSME program teljes élettartama alatt.